

Start seizoen

3

7

10

13

Opnieuw starten

"Start seizoen" is het thema van het kerkblad dat voor u ligt. Bij dit artikel staat een foto van een bospad. Genomen op een vroege morgen in de herfst, net over de grens in Duitsland. Wie een foto maakt op een weg, staat automatisch aan het begin en kijkt in de verte. Ook ik wil hier even stilstaan voordat ik met u op weg ga, en terugdenken.

Voor mij is deze tijd van augustus/september verbonden met positieve gevoelens en herinneringen. Als 12-jarige als eerste uit de familie naar een middelbare school, 20 kilometer verderop. Wetend van niets. Ons bleue plattelandsgroepje van vier (ik herinner me de namen nog) nam dezelfde bus, maar kon de lokalen niet vinden, omdat de brugklassers in een noodgebouw (het "Rosarium"), 500 meter achter het hoofdgebouw moesten zijn. En niemand van ons wist dat. Toen liepen we ook nog eens langs de Veemarkt de verkeerde kant op en gingen in arren moede maar weer terug naar het hoofdgebouw om nog maar eens beschroomd aan die grote

tweede-, derde- of nog hogerejaars te vragen hoe we moesten lopen. En daar gingen we meer met onze oversized schooltassen, boordevol boeken.

Ondanks die valse start was elke seizoensstart daarna een vreugde. Nieuwe schriften en boeken, nieuwe lessen, nieuwe, ook inspirerende, leraressen en leraren. De overgang naar studeren in het nabijgelegen Kampen was opnieuw een hele grote stap. In een introductietijd werden de nieuwelingen aan de hand genomen. Die ervaring was voor mij zo positief dat ik mij onmiddellijk als vrijwilliger voor de "introductie-commissie" opgaf. Als alles nieuw voor je is, heb je richting en ondersteuning nodig. Geruststelling en bemoediging. Want elk begin is een nieuwe kans, en een mogelijkheid om niet alleen het vertrouwde te doen, maar stil te staan en in de verte te turen. Welk pad sla ik in? Wie ga ik ontmoeten? Wat neem ik mee van afgelopen jaar?

Soms is een overgang spectaculair. Naar een ander land of zelfs continent. Naar een totaal andere functie met nieuwe uitdagingen en een ander soort mensen. Een nieuwe gemeente om te dienen of samen in te vieren. Een nieuw team om je heen. Een nieuwe opdracht. Vol uitdaging en verwachting.

Soms is een overgang moeilijk. Als dat nieuwe begin samenvalt met een groot verlies. Als je het pad alléén moet lopen, terwijl je dat anders gewend was. Als een overgang samenhangt met minder. Wanneer het bospad te ongelijk is voor jouw rollator. Als een reis naar het bos er niet meer inzit. In ons familieleven vond vaak een belangrijke overgang plaats juist in deze septembermaand. Begin van een predikantschap (tweemaal), vertrek als familie naar Kameroen en later nog eens naar Egypte. Weer oppakken van het leven in Nederland. De kinderen laten wennen aan verschillende systemen van school. Zelf leren omgaan met andere culturen. En op de één of andere manier roept dat vooral dankbaarheid op, met alle moeite die erbij zat was het een rijke ervaring. Over grenzen leren stappen, leren relativeren van je eigen cultuur, opvoeding, geloof. En misschien daardoor wel ook je eigen traditie beter begrijpen. Ver weg gaan leert je dat andere perspectieven mogelijk zijn. Dat er veel wegen door het bos lopen, maar dat die toch allemaal door de bomen heen dat blauw van Vermeer kunnen zien. En dat ook een eenvoudig pad van een grote schoonheid kan zijn.

In welke overgang u zich ook bevindt: Moge het zachte licht van september over u schijnen. Een milde regen vallen die de natuur zo goed doet. De kleuren van de herfst vreugde in uw hart geven. Moge u iets hebben om naar uit te kijken. Mensen, ontmoetingen, muziek, vreugde in dit nieuwe seizoen.

Ds. Owe Boersma

COLUMN

Marcel Barnard

Een verschroeide aarde is geen grafiek

Voorbij de zomer rest ons een stervend landschap. Droogte. *Het veld is verwoest, / het akkerland treurt, / want het koren is vernield, / de wijn verdroogd, / de olie verloren. ... Zelfs de dieren van het veld roepen om U, / nu elke waterstroom is opgedroogd / en het laatste groen door vuur is verteerd.* Klagende dieren en zuchtende landschappen, - dat hoort de profeet in de angstwekkende droogte en het laaiende vuur.

Onze taal is zakelijker, rationeler. En afstandelijker. Neerslagtekort, verdampingsvraag, bodemvochtigheid, waterbeschikbaarheid, opwarming, klimaatverandering. Zo kijken wij naar de droge sloot, de 'valse herfst', het verdroogde gras, de verdorde akker.

Wij managen de droogte. Hopen we tenminste. Hier een sluis dicht, daar flink beregenen, waterbuffers aanleggen, het schaarse water verdelen, blushelicopters; meten, monitoren, statistieken. We kunnen de droge aarde meten en meten geeft grip. Maar technisch management is ook een manier om de droogte op afstand te houden. Om onze oren dicht te stoppen voor de stem die uit de droogte oprijst.

De profeet Joël vraagt: Wat zegt de droogte jou? Hoor je de droogte spreken?

De profeet leest de droogte als een goddelijke confrontatie, als de dag van ondergang die komt van de ontzagwekkende. Het beeld verschuift vervolgens in het volgende hoofdstuk van de vreselijke droogte naar een ontzagwekkend vijandig leger. Als de tuin van Eden ligt het land voor hen, / achter hen blijft een kale woestijn. De profeet is geen klimaatactivist avant la lettre. Hij hoort de roep van een verschroeide aarde als beeld van oorlog en oordeel. Als het land en het gewas, de dieren en de mensen verdorren, hoort hij daarin een roep.

Hoor jij die roep in onze tijd ook? En wat doet die met je? Wat moeten wij veranderen? Wij hebben geleerd de verdorde aarde te meten. Maar kunnen we het ook verdragen om te horen wat ze zegt?

(Joël 1 en 2)

Evensongs en Allerzielen in de Hooglandse Kerk

In het najaar van 2026 kunt u genieten van muziek uit de vroege klassieke periode tot heden.

Evensong - zondag 11 oktober 2026, 17:00 uur

Vocaal Ensemble Magnificat uit Emmen o.l.v. Daniel Rouwkema, Willeke Smits (orgel). Liturg is ds. Margreet Klokke. Sinds de oprichting in 1992 is het ensemble een regionale bekendheid geworden, waarbij een bijzondere liefde voor de Engelse koortraditie is ontstaan. De Grote of Pancratiuskerk in Emmen is de thuisbasis, waar het koor regelmatig Choral Evensongs verzorgt. Het repertoire omvat muziek uit de 15e tot en met de 21e eeuw. Daniel Rouwkema is dirigent, componist en organist. Van 2002 tot 2005 werkte hij in Engeland en Noord-Ierland, onder meer als zanger, organist en dirigent in Chester Cathedral en als Master of Music in St. George's Belfast. Sinds zijn terugkeer naar Nederland is hij actief als componist, dirigent en artistiek leider van verschillende koren.

Allerzielenvesper - zondag 8 november, 17:00 uur

Leidse Cantorij o.l.v. Hans Brons, Willeke Smits (orgel), m.m.v. barokorkest spelend op barokviolen, baroktrompetten en baroktrombones. Liturg is ds. Margreet Klokke. Jaarlijks wordt rond Allerzielen door de Leidse Cantorij een Requiem uitgevoerd. Ditmaal is gekozen voor een ten onrechte weinig bekende compositie, het Requiem in C klein van Michael Haydn. Deze jongere broer van Joseph Haydn schreef dit werk in december 1770 naar aanleiding van het overlijden van zijn werkgever, de aartsbisschop van Salzburg. Mozart was op dat moment zijn collega in Salzburg en het staat vast dat Mozart en diens vader bij première aanwezig waren. Duidelijk is dat Mozart dit werk nog in zijn achterhoofd had toen hij zijn Requiem componeerde in 1791. Zo zijn er ontegenzeggelijk overeenkomsten in de structurele opzet van beide werken onder meer bij de fuga "Quam olim Abrahæ" die allebei de toonsoort G moll hebben en nageoeg een identiek ritme en thema.

Toegang en informatie

De toegang tot alle vieringen is vrij. Na afloop is er een collecte ter bestrijding van de kosten.

Meer informatie is te vinden op: <https://evensongsleiden.nl/>

Michael Haydn

Jong

Een zaadje van barmhartigheid dat mag groeien

Bij M25 Leiden geloven we dat impact verder gaat dan het organiseren en uitvoeren van activiteiten en projecten. Natuurlijk zijn de projecten waardevol: jongeren steken hun handen uit de mouwen, ontmoeten mensen buiten hun eigen leefwereld en ontdekken wat het betekent om iets voor een ander te betekenen. Tegelijkertijd ontstaat impact ook vaak in de relaties die onderweg worden opgebouwd. Door de aandacht voor elkaar, de gesprekken en de ontmoetingen ontstaat er vaak iets dat verder gaat dan de activiteit zelf.

Samen op stap

Soms lijkt een activiteit misschien maar een klein moment, maar juist in die momenten kan een zaadje worden geplant dat later verder groeit. Een ontmoeting, een gesprek of een uitnodiging kan het begin zijn van een proces waarin iemand zich gezien, geliefd en welkom voelt.

Een mooi voorbeeld hiervan is het verhaal van een leerling die meedeelde aan de projecten van M25 Leiden, het Kerstdiner voor dak en thuislozen en met een activiteit voor jongeren van het AZC. Tijdens die projecten ontstond het eerste contact tussen mij en haar. Achter de schermen speelde gebed een belangrijke rol. Ik bad tot de Heilige Geest om de harten van de leerlingen die betrokken waren bij M25 te leren kennen. Ik vroeg om wijsheid om te ontdekken op welke manier ik naast hen mocht staan en wie ik mocht uitnodigen naar de kerk. Vanuit dat gebed ontstonden er diepere gesprekken met verschillende leerlingen.

Ook met de desbetreffende leerling kwamen er momenten waarop zij open vertelde over haar leven en de uitdagingen die zij ervoer. Vanuit die relatie ontstond een uitnodiging voor een Paasmusical van mijn kerk. Op dat moment kon de leerling niet komen. Later volgde opnieuw een uitnodiging, dit keer voor een Celebration (dienst) van ICF Leiden. Samen zijn we daarheen gegaan en heb ik haar verbonden met andere jongeren. Al snel ontstonden er mooie gesprekken en ontmoetingen. Het was bijzonder om te zien hoe welkom zij zich voelde; wij waren zelfs een van de laatsten die de kerk uitliepen.

uitnodigingen om mee te gaan naar de kerk en verschillende jongeren die zij daar had leren kennen, bleven betrokken en hielden contact met haar. Het was mooi om te zien hoe zij haar welkom heetten en haar een plek gaven binnen hun community.

Vandaag de dag is het bijzonder om terug te kijken op wat er is ontstaan. De leerling heeft inmiddels Jezus leren kennen en is tot geloof gekomen. Ze is gedoopt, heeft een training voor geloofsverdieping gevolgd en is actief betrokken geraakt binnen de kerk in verschillende teams. Wat begon met een ontmoeting tijdens een M25 Leiden project, groeide uit tot een proces van verbinding, geloof en thuiskomen.

Dit verhaal laat zien waar de kracht van M25 ligt. De impact zit niet alleen in wat we doen, maar ook in de relaties die ontstaan en de manier waarop we naast mensen mogen staan. Soms lijkt een ontmoeting klein (zo klein als een zaadje): een gesprek, een uitnodiging, een moment van aandacht of een daad van liefde. Toch kan God deze kleine momenten gebruiken om iets nieuws te laten groeien.

Heaven Nicholson

Zangdienst voor ouderen

Zondag 25 oktober; Vredeskerk;
14.30 uur

Voorganger: Ouderenpastor Jorine de Klerk

Koffie/ thee met wat lekkers na afloop (tot ong. 16.00 uur).

Na die avond bleef het contact. Niet alleen vanuit de projecten, maar ook vanuit de relatie die was gegroeid. Er ontstonden meer gesprekken, nieuwe

Bijzondere ontmoetingen

Studentenpastoraat

Gezien worden

Ze had bijna haar diploma op zak. Iedereen verwachtte dat ze zou solliciteren aan de universiteit. Maar juist nu liep ze vast. Jarenlang had ze geleerd hard te werken. Alleen wist ze opeens niet meer waarvoor.

Haar verhaal staat niet op zichzelf. Misschien herkent u het wel. Studeren moet efficiënt en op sociale media lijkt iedereen succesvol. Tegelijk zijn de cijfers over stress, eenzaamheid en depressie onder jongvolwassenen al jaren zorgwekkend. Op deze leeftijd, maar ook in de samenleving spelen de vragen: Doe ik het wel goed? Voldoe ik wel? Maar achter die vragen gaat vaak een diepere schuil: Wie ben ik eigenlijk, los van alles wat ik moet?

Precies die vraag bracht deze studente bij het studentenpastoraat. Ze stond op een kruispunt. Met haar diploma werd een academische loopbaan van haar verwacht. Toch voelde het leeg. Ze ontdekte dat hard werken niet de betekenis gaf, waar ze werkelijk naar verlangde.

Opmerkelijk genoeg was dat verlangen al eerder in haar gewekt. Hoewel ze atheïstisch was opgevoed, had ze twee ervaringen gehad die ze als bijzonder en heilig had beleefd. Ze wist niet goed wat ze ermee aan moest, maar kon ze ook niet vergeten.

In een aantal gesprekken kreeg ze geen pasklare antwoorden. Wel werden er vragen gesteld. En ze leerde langzaam iets anders: rust nemen, vertrouwen op wat ze in haar leven al aan waardevoels had ontvangen. Die ervaringen hoefden niet langer een vreemde voetnoot in haar leven te zijn; ze mochten richtingwijzers worden.

Haar verhaal staat niet op zichzelf. Studentenvastoraat is er voor iedereen, ongeacht geloof of levensbeschouwing. Studenten komen met vragen over studie, relaties, eenzaamheid, verlies, toekomst of geloof. De blik is vrijwel altijd naar buiten gericht: op de normen waaraan ze menen te moeten voldoen. De blik is gericht op wat er van hen wordt gevraagd.

Het studentenpastoraat probeert die blik om te keren. Niet de vraag *Wat moet jij bereiken? staat centraal, maar: Waar verlang je naar? Wat heb je ontvangen? Waar vind jij hoop?* Voor even hoeven studenten niet te presteren. Ze mogen eenvoudig zijn zoals ze zijn. Zo gaan ze zichzelf en hun leven in een ander licht zien. Voor veel studenten is dat een bevrijdende omkering van de manier van kijken.

Juist daarin schuilt ook het missionaire karakter van studentenpastoraat. Missionair wil zeggen dat mensen ruimte vinden om iets van Gods werkelijkheid te ervaren.

Daarvoor is een prachtig beeld in de christelijke traditie: dat van het gebed voor een icoon. Wie voor een icoon bidt, kijkt niet alleen naar de afbeelding van een heilige alsof diegene een rolmodel is. Nee, de kern is juist dat je zelf 'wordt aangekeken'. De icoon vertegenwoordigt het heilige. Wie bidt, plaatst zichzelf in Gods ruimte en vertrouwt erop dat zij of hij wordt gezien. Vanuit die blik leer je ook anders naar jezelf en anderen kijken.

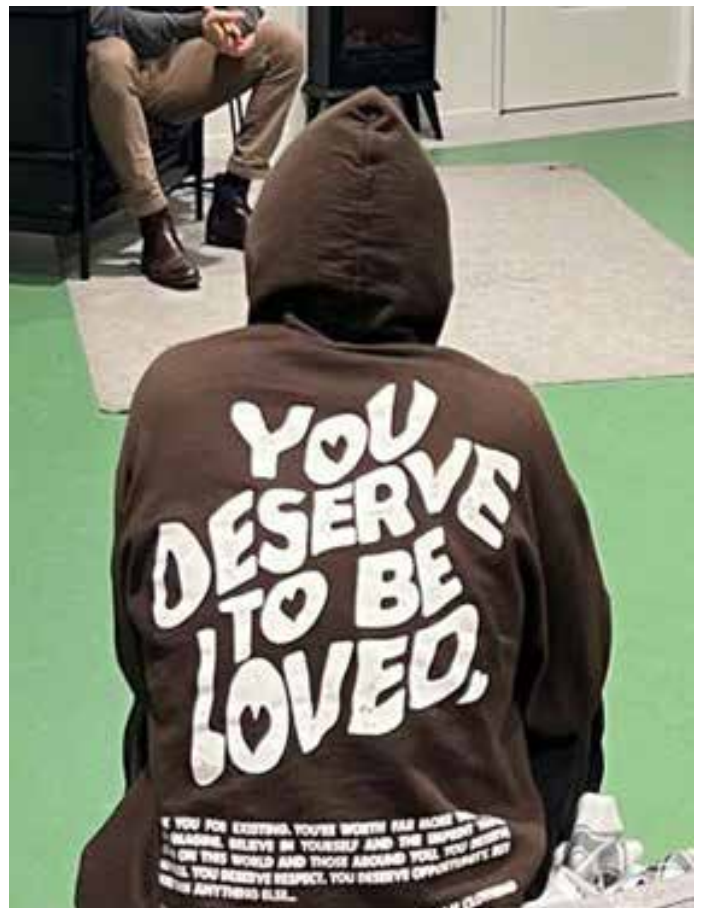
Dat is ook de verandering bij de studenten: zij ervaren dat zij gezien worden. Het begint niet bij wat ze presteren, maar bij wie ze zijn. Ze leren zichzelf niet langer alleen te bekijken

door de ogen van de prestatie maatschappij, maar juist vanuit een perspectief van hoop, mildheid en licht. Ze ervaren iets van Gods heil.

Misschien is dat vandaag wel een van de belangrijkste vormen van missionair werk: een plek zijn waar jonge mensen ervaren dat zij, nog vóór alles wat zij doen, door God gekend en geliefd zijn.

Rob van Waarde

NB: Het studentenpastoraat wordt (mede) mogelijk gemaakt door stichting SVSL, door fondsenwerving en via afstemming met de Hogeschool en Universiteit. Wilt u daaraan bijdragen, bijvoorbeeld als bestuurslid? We komen graag met u in contact! (r.vanwaarde@protestantsekerk.nl)

Diaconie

VredesOntmoeting

In 2026 blijft het thema 'Niets doen is geen optie.' Wanneer we geconfronteerd worden met onrecht en uitsluiting kunnen we niet weggijken. Vrede vraagt om actie: dus maak, bouw, pleit, doe, eis vrede. Stel jezelf en anderen de vraag 'Wat doe jij?' voor vrede? Iets doen' om de vrede te bevorderen, wat en hoe en met wie? In Leiden zijn vele personen en organisaties actief bezig met het zoeken van een manier om 'iets' te doen. Tijdens de VredesOntmoeting zullen diverse sprekers, muzikanten en creatievelingen invulling geven aan hoe zij dit doen in Leiden aanpakken. Want niets doen is geen optie'.

U komt toch ook?

21 sep 15.00-16.00 (!) op het Stadhuisplein.

10 oktober Wereld Daklozendag

Op 10 oktober voeren Diaconaal Centrum De Bakkerij, Stichting Straatpastoraat, LUMEN, De Binnenvest en COOL samen actie tegen dakloosheid in Leiden. Op het plein voor de Hooglandsekerk aan de Nieuwstraat gaan wij met mensen het gesprek aan over wat dakloosheid precies inhoudt. We spelen het dakloosheidspel, er is een mensenbieb met ervaringsdeskundigen en hulpverleners, en je kan een minicollage dakloosheid volgen - in een tent! Ons doel: vooroordelen over dakloosheid wegnemen en zo mensen laten zien hoe ze barmhartig kunnen reageren op dakloosheid in hun omgeving. We staan er van 10 tot 15 uur, wees welkom en kom langs!

'Het teken van het brood' boek vanwege 600 jarig lustrum

Vanaf oktober verkrijgbaar bij De Bakkerij: het spannende boek van Jeroen Windmeijer over De Bakkerij! Het teken van het brood:

Het verleden geeft zich niet zomaar prijs...

Wanneer de pas afgestudeerde Babs de Ridder aan de slag gaat bij Diaconaal Centrum De Bakkerij in Leiden, verwacht ze mee te werken aan een jubileumtentoonstelling over zeshonderd jaar liefdadigheid. Maar op het moment dat ze daar aan de slag gaat, vindt er ook een mysterieuze verdwijning plaats, die met de organisatie te maken lijkt te hebben. Achter – of in? – de eeuwenoude muren van het indrukwekkende gebouw blijkt een groot geheim schuil te gaan...

De verdwijning en geruchten over een kistje dat ergens verborgen zou moeten liggen zetten een zoektocht in gang die steeds gevaarlijker wordt. Lopen Babs en haar collega's meer gevaar dan ze denken?

Op dinsdag 13 oktober vindt om 16.00 de feestelijke boekpresentatie plaats in De Bakkerij, waarna u het boek ook voor €20,- aan kunt schaffen. Als u het via De Bakkerij koopt, komen de opbrengsten ten goede aan ons werk!

Tip: een mooi geschenk of attentie voor in uw wijkgemeente? Grote aantallen kunt u al eerder reserveren via mail of telefoon van De Bakkerij.

Informatieavond BarbaraGasthuis donderdag 29 oktober

In de zomer van 2027 gaan de deuren open van ons nieuwe Barbaragasthuis! Tot die tijd wordt er hard gebouwd en zal de komende tijd ook de sociale opbouw en voorbereiding

vorm krijgen. We gaan met werving, selectie en training van een voorbereidingsgroep naar potentiële bewoners naar kernbewoners. Als de bouw gereed is, worden er tien studio's / appartementen opgeleverd. Drie daarvan voor kernbewoners(stellen) die vanuit een christelijke houding gastvrij en gemeenschappelijk samen willen leven met zeven gastbewoners die als vluchteling hun asielpprocedure afwachten. Samen wonen, eten, bidden en (vrijwilligers) werken! Ben je geïnteresseerd? Kom naar de informatieavond 29 oktober of meld je aan via info@debakkerijleiden.nl

Voor in de agenda:

10-09 Walk into the Light, aandacht voor mensen (en naasten) die lijden aan suïcidale gedachten.

21-09 15.00 (!) VredesOntmoeting 'Niets doen is geen optie' op het Stadhuisplein.

22-09 19.30 Vesper voor Vrede en Gerechtigheid Lokhorstkerk.

24-09 20.00 aanvang lezing 'Innerlijk pelgrimeren' door Sicco Claus in de Oud-katholieke kerk ad Zoeterwoudsesingel.

13-10 16.00 boekpresentatie 'Het teken van het brood'

29-10 20.00 informatieavond Barbaragasthuis

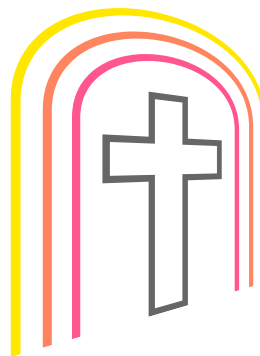
zie nieuws op website www.debakkerijleiden.nl voor uitgebreide informatie.

Restauratie | Renovatie | Utiliteitsbouw | Woningbouw | Projectontwikkeling

www.duprie.nl

Kerkelijk Centrum De Regenboog

Verhuur van zalen
4-20-50-100-250 personen

Vergaderingen recepties
cursussen bijeenkomsten

Gratis parkeren!

Beheerder: Michael Medhani
Watermolen 1, 2317 ST Leiden
071-5212858

Email: beheerder@kcregenboog.nl
www.deregenboogmerenwijk.nl/verhuur

jan van duuren & zn bv

Internationaal verhuis- en transportbedrijf

- In- en uitpak service
- Verhuizen met zorg
- De- en montage van uw meubels
- Handyman voor afhalen van uw verlichting en schilderijen
- Leeg opleveren van uw oude woning

Admiraal Banckertweg 6 | 2315 SR Leiden | info@janvanduuren.nl

www.janvanduuren.nl - 071-5225999

bms notarissen

BMS Notarissen ondersteunt en adviseert u bij al uw notariële zaken.

Wij adviseren zowel particulieren als ondernemers.

Naar Jeremia 32:14

Neem deze documenten, zowel de verzegelde als de open, en leg ze in een kluis, zodat zij vele dagen bewaard blijven.

Familierecht: mr. M. (Mark) Schwarze
Registergoed: mr. R.J.M. (Renate) Akerboom
Ondernemingsrecht: mr. R.H. (Roel) Breedveld

Plantsoen 25
2311 KG Leiden
T. 071 516 29 30
E. info@bmsnotarissen.nl

Ons kantoor is aangesloten bij
NETWERK NOTARISSEN

DE EERSTE
STAP GAAT
ZELDEN
ACHTERUIT

DRIEBERGEN
accountants

fris | scherp | helder

T 071 402 16 21
algemeen@driebergenaccountants.nl
www.driebergenaccountants.nl

Uitvaartverzorging Janson&Bolland
071-5 122 112

www.levendaal.eu

Janson&Bolland
Levendaal 103
Leiden

Afscheidscentrum Oegstgeest
Piet Heinlaan 42a
Oegstgeest

Leiden Zuidwest – De Pelgrim

Kliederkerk in de Stevenshof

Het is weer de start van een nieuw seizoen. Natuurlijk gaat de Kliederkerk ook weer van start.

De eerste keer dat we dit seizoen weer bij elkaar komen is 11 oktober. Zet dat dus alvast in je agenda

Er is een kort Bijbelverhaal, waar we altijd een liedje bij zoeken en dit met z'n allen zingen. Daarna gaan we allerlei activiteiten doen. We proberen altijd zoveel mogelijk speciale en leuke dingen te doen, die bij het verhaal horen. Dan ruimen we weer op gaan nog eens kort naar het verhaal luisteren en aan het eind van de middag eten we gezellig iets met elkaar. Ook dat proberen we aan te laten sluiten bij het verhaal. We beginnen om 15.00 uur en zijn bezig tot ongeveer 17.00 uur. Altijd in De Verdieping, Stevensbloem 269. (links van het Kruidvat)

Meedoen? Meld je liefst voor vrijdag 9 oktober a.s. aan via: scriba-pgleidenzuidwest@hotmail.com
Of app/telefoon: 06-40425789 (Mirjam Buitenwerf)
Maar, geen nood, als je dat vergeet, of je krijgt geen mail, ben je toch van harte welkom.
Nu in ieder geval tot 11 oktober.

Het team van de Kliederkerk

De gedachtenisboom

Bij het in gebruik nemen van De Pelgrim is er achter in de kerkzaal een plek gecreëerd voor het gedenken van overleden gemeenteleden.

Op een mooie glazen tafel legden we stenen met hierop de naam, de geboortedatum en de datum van overlijden van de gemeenteleden. Er naast een kaarsje.

Sinds mei vorig jaar is de inrichting van de kerkzaal veranderd, waardoor er geen ruimte meer was voor de gedachtenishoek.

Er werd gezocht naar een andere plaats in de kerkzaal. Dat was niet eenvoudig door de beperkte ruimte die was overgebleven. Uiteindelijk is er een meubel/kast gemaakt waarin/op de gedenksteden kunnen worden geplaatst.

De stenen zijn inmiddels vervangen door een kaarsje. Al langere tijd was er een verzoek om een boom in het meubel te maken. Nadat er een aantal voorbeelden zijn voorgelegd aan de gemeenteleden is er een mooie boom van hout gekozen, een lindeboom.

De lindeboom staat voor liefde, oprechtheid en trouw.

Op losse bladeren komen nu de namen met de data van de overledenen in de boom te hangen. Daarbij staan de kaarsjes die aangestoken werden bij het noemen van de naam van de overledene. Het is een sfeervol geheel geworden.

Henny Boom

Verbindende vrouwen in de Stevenshof

Veel mensen zijn in onze tijd op zoek naar verbinding. De Protestantse wijkgemeente Leiden Zuidwest en Inclusio Stevenshof, organiseren in samenspraak met de Wijkraad Stevenshof een aantal bijeenkomsten waarin die zoektocht naar verbinding centraal staat.

In de Stevenshof hebben de straten namen van vrouwen. Daarom hebben we er voor gekozen om een viertal Verbindende Vrouwen voor het voetlicht te brengen, vrouwen die op hun manier antwoord gegeven hebben op de omstandigheden van hun leven, hun tijd en omgeving en die verbindend en inspirerend geweest zijn voor anderen. In de laatste bijeenkomst komen we terug op wat ons persoonlijk geraakt heeft in de verhalen van deze vrouwen en brengen dat in verbinding met onze tijd, onze buurt, ons leven

Alle bijeenkomsten worden gehouden op een dinsdag van 14.00 uur -15.30 uur, Huis van de Buurt Stevenshof, Trix Terwindtstraat 4 in Leiden. De bijeenkomsten zijn in eerste instantie bedoeld voor inwoners (vrouwen én mannen) van de Stevenshof.

13 oktober: Ruth, een van de vrouwen uit de bijbel

3 november: Etty Hillesum

24 november: Rosa Parks

15 december: Joke Smit

12 januari 2027: In verbinding met elkaar, in onze tijd en wijk. Aanmelden kan via email: stevenshof@inclusio.nl

Ds. Mirjam Buitenwerf

Kerkdiensten

	De Pelgrim Apollotoren 2, 2324 DR Leiden	Vredeskerk Van Vollenhovekade 24, 2313 GG Leiden	Marekerk Lange Mare 48, 2312 GS Leiden
Zondag 20 september Vredeszondag Deurcollecte: Onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. B. Kriekaart	10.00 ds. M. Buitenwerf, startzondag	10.00 ds. T. Jacobs, startdienst 17.00 dr. W.M. Dekker, Waddinxveen
Zondag 27 september Deurcollecte: Onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. R.H.M. de Jonge	10.00 ds. O. Boersma	10.00 ds. A.J. Zoutendijk, Utrecht 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 4 oktober - Israëlzondag Deurcollecte: Protestantse Kerk - Kerk en Israël NL - Verbonden door gesprek en ontmoeting	10.00 ds. C. de Jonge	10.00 ds. M. Buitenwerf	10.00 dr. H. de Leede, Amersfoort 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 11 oktober Deurcollecte: Collecte voor de dag voor de Gevangene	10.00 ds. M. Buitenwerf, Heilig Avondmaal	10.00 ds. E.S. Smidt	10.00 ds. T. Jacobs, Heilig Avondmaal 17.00 ds. R.H. de Jonge, Heilig Avondmaal
Zondag 18 oktober Deurcollecte: Eredienst en pastoraat	10.00 ds. K. Goverts	10.00 ds. J.R. Wolthaus	10.00 ds. N. de Boo, Zeist 17.00 ds. B. Lamain, Delft, Alphadienst
Zondag 25 oktober Deurcollecte: Onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. B. Schelhaas	10.00 ds. S.H.H. Bloemert	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. M.R. Klokke, cantatevesper
Zondag 1 november Deurcollecte: Eredienst en pastoraat	10.00 ds. C. van Dongen, oogstdienst	10.00 ds. M. Buitenwerf en pastor J.C. de Klerk, gedachtenisdienst m.m.v. Cantorij	10.00 ds. R. Visser, Amsterdam 17.00 ds. T. Jacobs
Woensdag 4 november Dankdag Deurcollecte: doel te bepalen door geloofsgemeenschap			15.00 ds. M. Boersema, kinderdankdagdienst 19.30 liturgie: ds. T. Jacobs; preek: OPK, dankdagdienst
Zondag 8 november Deurcollecte: doel van de collecte door de wijk te bepalen	10.00 ds. B. Boter	10.00 ds. M. Buitenwerf	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. W. Hendriks, Ter Aar, jeugddienst
Zondag 15 november Deurcollecte: Connect – Jong PgL	10.00 ds. M. Driessen	10.00 pastor M. Draaijers	10.00 ds. W.P. Vermeulen, Utrecht 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 22 november Eeuwigheidszondag - laatste zondag van het kerkelijk jaar Deurcollecte: Protestantse Kerk – Pastoraat NL – Pastoraat bij rouw en verlies	10.00 ds. M. Buitenwerf, gedachtenisdienst	10.00 ds. O. Boersma, Heilig Avondmaal	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. J. Scholte-de Jong, Gouda, Alphadienst
Zondag 29 november 1e Advent Deurcollecte: Onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. E. Ezinga	10.00 ds. M. Buitenwerf	10.00 ds. T. Jacobs, Heilig Avondmaal 17.00 ds. B.F. Bakelaar, Krimpen a/d Lek, Heilig Avondmaal

Hooglandse Kerk

Nieuwstraat 20, 2312 KC Leiden

10.00 ds. J. Smit
12.00 Ekklesia, dr. M. Elbers10.00 ds. B. Kuipers
12.00 Ekklesia, ds. A. van der Hoek10.00 ds. M.R. Klokke, doopdienst
m.m.v. de Leidse Cantorij
12.00 Ekklesia, ds. R. van Waarde10.00 ds. J.S. van Rijn
12.00 Ekklesia, ds. J. Berkvens
17.00 ds. M.R. Klokke, evensong
m.m.v. Vocaal Ensemble
Magnificat10.00 ds. M.R. Klokke
12.00 Ekklesia, pastor M. Draaijers10.00 ds. J. Korf
12.00 Ekklesia, ds. R. Wattel10.00 ds. M.R. Klokke,
gedachtenisdienst
m.m.v. de Leidse Cantorij
12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma10.00 ds. M.R. Klokke en
dr. J. Boersema, oogstdienst
12.00 Ekklesia, dr. B.J. Lietaert
Peerbolte
17.00 ds. M.R. Klokke,
allerzielenvesper10.00 ds. P. Verhoeff
12.00 Ekklesia, ds. M. Barnard10.00 ds. P. v.d. Burg
12.00 Ekklesia, dr. T. van Leeuwen
17.00 ds. T. Jacobs, cantatevesper10.00 ds. M.R. Klokke
12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma**De Regenboog**

Watermolen 1, 2317 ST Leiden

10.00 pastor W. Hoogendoorn en
ds. B. Bos, Heilig Avondmaal,
m.m.v. het Regenboogkoor

10.00 Liturgiegroep

10.00 ds. I. Smidt

10.00 pastor W. Hoogendoorn,
m.m.v. het Regenboogkoor10.00 ds. J. Wijngaard,
Heilig Avondmaal

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. B. Bos en
pastor W. Hoogendoorn,
Allerheiligen/Allerzielen
m.m.v. het Regenboogkoor

10.00 ds. J. v.d. Berg-Meelis

10.00 pastor M. Claassens

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. B. Bos, Heilig Avondmaal
m.m.v. het Regenboogkoor**Overige diensten****Waalse Kerk Leiden**

Breestraat 62-64

2311 CS Leiden

Zondag 10.30 u.

20-09 dhr. H. Mooiman

27-09 ochtenddienst, 10.30 u.: dhr. H. Mooiman

27-09 middagdienst, 16.30 u.: dhr. H. Mooiman,
Nederlandstalige dienst m.m.v. de Waalse Cantorij

04-10 ds. H. Klip & ds. O. Boersma

11-10 dhr. H. Mooiman

18-10 ds. R. Bennahmias

25-10 ds. R. Bennahmias

01-11 ds. D. Zanthingh, Journée Wallonne

08-11 ds. L. van Hilten-Matthijsen

15-11 ds. R. Bennahmias

22-11 ds. R. Bennahmias

29-11 dhr. H. Mooiman

Scheppingskerk Leiderdorp - Kapelzaal

Van Poelgeestlaan 2

2352 TD Leiderdorp

Dienst voor doven.

Zondag 10.00 u.

20-09 dhr. C. van Rijn + tolk

04-10 dhr. N. Langstraat + tolk

18-10 ds. S. Ossenwaarde + tolk, combidienst in
Scheppingskerk

25-10 ds. W. Otte, Heilig Avondmaal

01-11 geen dienst

15-11 dhr. A. van Egmond + tolk, Scheppingskerk

29-11 dhr. J.P. Karstens + tolk, Scheppingskerk

Lakenhof Leiden

Arthur van Schendelstraat 2

2321 WH Leiden

Zondag 10.30 u.

27-09 ds. D. Meijer

11-10 ds. D. Meijer

25-10 mevr. W. van der Meij

08-11 dhr. J. Zonneveld

22-11 mevr. W. van der Meij

Schouwenhove Leiden

Schouwenhove 27

2332 DP Leiden

Woensdag 15.00 u. – 16.00 u.

23-09 ds. G. Fröberg

21-10 ds. M. Driessen

18-11 ds. T. Smit

De Verbinding – Vredeskerk

Begonnen en op weg...

Na de fijne verbintenisdienst op 5 juli ben ik nu toch echt begonnen in De Verbinding. Inmiddels leer ik steeds meer mensen en 'bestuursorganen' kennen, en in de beleidscommissie zijn we aan het nadenken over de toekomst van onze geloofsgemeenschap. Dat kunnen we natuurlijk niet zonder jullie, want we vormen samen het lichaam van Christus en we hebben iedereen nodig! Op de startzondag van 20 september gaan we het erover hebben. Binnenkort begint ook de Bijbelkring weer, een keer per maand op woensdagochtend. Nieuwe deelnemers zijn van harte welkom. Andere nieuwe activiteiten zal ik aankondigen in de nieuwsbrief. Neem gerust contact met me op als u er meer over wilt weten, of als u prijs stelt op een bezoekje.

Ds. Mirjam Buitenwerf

Afsluiting project Colombia

Op 28 juni sloten we ons Colombia-project af met een viering met Colombiaanse zang, gebeden en een presentatie van de jeugdkapel over hun challenge '24 uur zonder elektriciteit in de kerk', waarvoor ze ruimschoots werden gesponsord. De totale actie-opbrengst van de afgelopen 2,5 jaar bedraagt € 10.000!

De jeugdkapel gaat nog even door met Colombia, mede omdat onze Colombiaanse familie inmiddels 3 jaar in onze kerk woont. De diakenen beraden zich over een nieuw project, mogelijk dichterbij huis. In het volgende kerkblad hierover meer.

20 jaar De Wijkplaats

Dit jaar maken we alweer 20 jaar gebruik van De Wijkplaats in de Mors, waar na de sluiting van de Maranathakerk werd gezocht naar een plek om lokale activiteiten te kunnen blijven organiseren. Karel en Anna Bakker deden het beheer en Mario Boelen werd onze kerkelijk werker. Hij legde contact met de NGK Oegstgeest die graag iets wilde doen voor de vrouwen in de Mors. Deze groep bestaat nog steeds als de 'dinsdagmiddag groep'. Jacintha Groen was hier ook actief bij betrokken en later nam ze ook het beheer van Karel en Anna over.

Thijs van Varick was de bezielende organisator. Als er een idee opkwam, werd er gewoon gestart. En als het niet lukte, dan was het tenminste wel geprobeerd. Zo was Thijs actief op het fietsensprekkuur, met ondersteuning door vrijwilligers van de stichting 'Voor Elkaar'. Een groot succes, maar door een gebrek aan vrijwilligers moest het helaas stoppen. Door kerkelijk werker Elly Mulder werd samen met Thijs het

WijkplaatsCafé opgezet en ze gaf ook de aanzet voor de Mobiele Theebrigade. Beide activiteiten bestaan nog steeds! En toen de ruimte niet langer verhuurd werd, heeft de PGL het gebouw gekocht.

Helaas zijn enkele vrijwilligers niet meer onder ons, zoals Thijs, Karel, Dik en Martin. Maar De Wijkplaats is nog steeds belangrijk! Er wordt vergaderd, er is een spelletjesmiddag, het WijkplaatsCafé, de dinsdagmiddaggroep, er worden kerststukken gemaakt en jaarlijks in de paastijd wordt er gedurende vijf weken op maandag een eenvoudige soep-maaltijd geserveerd i.c.m. een klein liturgisch moment. We hopen er nog lang gebruik van te mogen maken om spontaan samen te komen en te vieren dat we een fijne gemeente mogen zijn waar iedereen zich welkom voelt. Met als basis de tekst die op de muur staat uit 1 Korintiërs 13 vers 13:

Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

José van het Veld-van Breda

Voorjaarskleuren in aantocht

Op zaterdag 10 oktober 2026 vindt van 10.00 tot 14.00 uur de jaarlijkse bloembollenmarkt plaats in de Vredeskerk. Er is weer volop keuze uit een kleurrijk aanbod. Ook worden er wegens grote belangstelling extra veel biologische bloembollen aangeboden die allemaal geschikt zijn voor de tuin, het balkon en in huis.

Noteer de datum alvast in uw agenda! Het is een mooie gelegenheid om nu alvast kleur en bloemen voor het komende voorjaar in huis en tuin te halen.

BOLLENMARKT VREDESKERK

Burggravenlaan hoek Van Vollenhovenkade
ZATERDAG 10 OKTOBER 2026
10.00 - 14.00 uur

Met o.a. tulpen, hyacinten, narcissen, krokussen, blauwe druifjes, amaryllissen, sneeuwkllokjes, keizerskronen en alliums.

Nu ook veel biologische bollen in de verkoop.

Geschikt voor tuin, balkon en huis

Marekerkgemeente – Marekerk

Update OV63 – Woongemeenschap en gemeenschapsruimtes bij de Marekerk

OV63	Marehuis
Woongemeenschap • 4 kamers • 3 studio's • Eetkeuken	
• Flexibele ruimtes	
• Buurtwoonkamer • Kapel • Flexibele ruimtes	

OV63 is een nieuwe woongemeenschap met gemeenschappelijke ruimtes voor kerkelijke en buurtactiviteiten, letterlijk verbonden aan de Marekerk in Leiden. Inmiddels is er goed nieuws over de vergunning: de bouwvergunning is officieel verleend.

Vooruitlopend op de verbouwing zijn gemeenteleden het afgelopen jaar al heel hard bezig geweest met de sloop en voorbereidende werkzaamheden. Deze kluszaterdag waren niet alleen nuttig, maar ook heel erg gezellig en een leuke manier om gemeenteleden en de buurt op een hele andere manier te leren kennen.

De komende weken hopen we een aannemer te kunnen selecteren. De verwachting is dat de verbouwing in het najaar of winter van start gaat. De aannemer zal de basis van isolatie, installaties en de indeling van de woon- en gemeenschapsruimtes aanpakken. Daarna volgt de afwerking, schilderen en het inrichten; hierbij hopen we weer op hulp van heel veel vrijwilligers om de plek ook echt van ons allemaal te maken. Ondertussen is ook de fondsenwerving nog in volle gang om de financiële kant van dit project te dekken. Wanneer het project voltooid is, zal OV63 een veelzijdige plek zijn. De woongemeenschap op de 2e en 3e verdieping van het Marehuis en OV63 biedt ruimte aan een mix van jongvolwassenen die kiezen voor woonplek waar bij samen gevormd worden en samen dienen centraal staat. Intussen start in september een kleine 'proefleefgemeenschap' in de pastorie aan de Edelkarper. Hier willen we de ideeën

voor de leefgemeenschap die straks in OV63 gevormd zal gaan worden in praktijk uitproberen.

De begane grond en 1e verdieping van het Marehuis en OV63 worden ingericht als multi-functionele ruimtes die beschikbaar zijn voor zowel interne activiteiten als externe huur. Op de begane grond komen een gezellige huiskamer, een kleine kapel en algemene ruimtes. Al deze ruimtes staan met elkaar in verbinding zodat ook grotere gezelschappen terecht kunnen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan gezamenlijke maaltijden, lezingen of kleinschalige zakelijke bijeenkomsten. De 1e verdieping bestaat uit drie zalen van verschillende grootte. Op zondagochtend tijdens de dienst zullen al deze zalen in gebruik zijn voor de kerk. Fijn dat we straks praktische en veilige ruimtes hebben met goede looproutes.

Wilt u meer informatie, heeft u een idee, of wilt u ook iets bijdragen? Neem contact op via marehuisleiden@gmail.com

Louise van der Weerd

Een nieuw seizoen

Na de zomervakantie mogen we het doordeweekse kerkenwerk weer gaan oppakken. Het nieuwe (winter)seizoen begint altijd met de gemeentedag, die dit jaar wordt gehouden op zaterdag 19 sept. Dit jaar staat deze dag in het teken van 'Onderweg'. Alle activiteiten en evenementen zullen hierbij aansluiten. De dag wordt afgesloten met een gezellige barbecue, waarbij we elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar in gesprek kunnen gaan. Op zondag 20

sept. beginnen we dan officieel met een startdienst. Daarna gaan de catechese & jeugdwerk en de (huis)bijbelkringen echt van start.

Een nieuw thema

Als werkgroep missionaire vorming & toerusting hebben we in het voorjaar weer nieuw bijbelstudiemateriaal geschreven voor de bijbelkringen. Dit jaar hebben we gekozen het thema 'Zijn met'. En zoals ik vorige keer al schreef, hebben we ons laten inspireren door de Londense theoloog Samuel Wells. Wij vinden het bijzonder waardevol om met zijn diaconale en missionaire bril naar onze eigen stad te kijken. We zijn uitgekomen bij vier bijbelgedeeltes waarin 'zijn met' pakkend tot ons komt. Over die vier gedeeltes hoop ik ook te preken in een viertal themadiensten.

Een nieuwe kijk

Kortgelden is het boek *Echo's van het goede nieuws* van prof. dr. Geurt Henk van Kooten uitgekomen. Geurt Henk is in Leiden gepromoveerd en is ook nog een tijdje ouderling in de Marekerkgemeente geweest. Ik bewaar goede herinneringen aan hem als mijn 2de begeleider tijdens mijn doctoraal hier in Leiden. Sinds 2018 is hij hoogleraar in Cambridge. Zijn nieuwste boek hebben we onlangs op het werkgezelschap van predikanten van de ring Leiden besproken (28 mei jl.). Dit boek kan ik voor alle theologische geïnteresseerden van harte aanbevelen om te gaan lezen. Ik vind het zeer boeiend hoe Van Kooten op een nieuwe manier naar de evangeliën kijkt.

ds. Ton Jacobs

Hooglandse Kerkgemeente – Hooglandse Kerk

Serie diensten 'Broers en zussen' en Else-Marie van den Eerenbeemt over 'Rouw in de familie'

Wie een bezoek brengt aan het nieuwe museum voor migratie in Rotterdam, 'Fenix', kan tijdens een rondleiding de vraag krijgen – 'Wat is eigenlijk 'thuis' voor jou?' Veel mensen antwoorden dan: 'Mijn familie'. En ja, je familie kan je geborgenheid bieden. In de Bijbel heeft het woord voor 'huis' daarom twee betekenissen. Het kan je fysieke thuis zijn. Of je sociale thuis. Pais en vree in je familie is dan ook belangrijk.

Else-Marie van den Eerenbeemt

Maar het is niet vanzelfsprekend! In de Bijbel is daar al vanaf het begin aandacht voor. In het najaar wordt er in de Hooglandse Kerk een serie diensten over gehouden. In deze serie worden de verhalen gelezen van Ismaël en Izaäk, Lea en Rachel, Ezau en Jakob en 'de oudste en de jongste zoon' uit de bekende gelijkenis. Inspiratie voor de serie is te vinden in 'Niet in Gods Naam'

van Jonathan Sacks, waarin een apart hoofdstuk staat over broers en zussen. Aan het einde van de serie komt de bekende familietherapeut Else-Marie van den Eerenbeemt een verhaal houden in de Hooglandse Kamer, op 31 oktober om 16.00 uur. Het is dan kort voor Allerzielen. Zij zal de aanwezigen vertellen over hoe vaders, moeders, broers, zussen, zoons en dochters aanwezig blijven in een familiesysteem, óók nadat zij zijn overleden.

Cursussen nieuwe seizoen

Alle activiteiten in het nieuwe seizoen staan op de website van de Hooglandse Kerk. Je kunt ze vinden via www.hooglandsekerk.nl/activiteiten Twee ervan wil ik graag noemen. De cursus Kern van de Christelijke traditie, die elk jaar op woensdagavonden gegeven wordt, zit al vol. Dit jaar is er daarom ook een mogelijkheid voor ouderen, om deze op donderdagmiddagen te volgen. De cursus bestaat uit dertien bijeenkomsten, verspreid van oktober tot eind april. De eerste zes gaan over hoe je de Bijbelse verhalen kunt lezen. De tweede zeven gaan over alle grote geloofsvragen: Wie is God voor jou, en wie Jezus. Waarom moest hij lijden, wat betekent de opstanding. Hoe ervaar ik de heilige Geest. Wat is bidden, en wat christelijke ethiek. De eerste bijeenkomst is op 8 oktober. Je kunt je aanmelden via klokke@hooglandsekerk.nl. Als er ten minste tien deelnemers zijn gaat hij door. De tweede cursus heet 'Gelaagd bijbellezen'. Er wordt geoefend in het zoeken naar de laagjes onder de eerste letterlijke betekenis van Bijbelverhalen. Deze cursus wordt gegeven op de dinsdagen 27 oktober, 10 en 24 november van 20.15 tot 21.45 uur in het Hooglandse Huijs. Opgave bij klokke@hooglandsekerk.nl. Er zijn nog enkele plaatsen.

Expositie Hooglandse Kamer 'Gevonden gezichten'

In het najaar is er een expositie in de Hooglandse Kamer met als thema 'Gevonden gezichten'. Deze sluit aan bij de serie diensten over 'Broers en zussen', en bij activiteiten rond Allerzielen in de Kerk. Er is werk te zien van de Leidse kunstenaars Koen de Vries en Nicole Carvajal. Koen de Vries maakt portretten uit steen, klei en ijzer als een opgraving van alle indrukken die de mens maken tot wie hij is. Nicole Carvajal maakt schilderijen die losse elementen uit de realiteit in poëtische samenhang brengen. Ze voelt zich uitgedaagd het proces van kijken en bekeken worden, tussen man en vrouw, kunstenaar en model, vorm te geven. Wie de Hooglandse Kamer bezoekt wordt uitgenodigd om plaats te nemen op een stoel, voor één van de schilderijen of beelden, en het gevonden gezicht in alle rust aan te kijken. Keken we maar zo, met meer aandacht en nieuwsgierigheid, naar elkaar.

Kunstwerk van Koen de Vries

Kapsalon Smittenaar

Sinds 1905

Specialist in:
Krullen knippen
Haarkleurigen

071-5124273
Hooigracht 102
www.kapsalonsmittenaar.nl

Wilt u meer weten over begraven of over de mogelijkheden van asbestemmingen op Rhijnhof? Kijk dan op de website of maak een persoonlijke afspraak.

www.rhijnhof.nl | info@rhijnhof.nl | 071 - 532 06 09

Openingstijden gedenkpark: maandag t/m vrijdag: 9.00 – 17.00 uur
zaterdag, zondag en feestdagen: 11.00 – 17.00 uur.

Merenwijk – De Regenboog

Een nieuw seizoen!

Na een periode van betrekkelijke zomerrust staan we weer aan het begin van een nieuw seizoen.

Overigens is de woensdagmorgengroep in De Regenboog tijdens de vakantie gewoon doorgegaan. Dat werd door de trouwe bezoekers bijzonder gewaardeerd.

Onze kringen en activiteiten in kerkelijk centrum De Regenboog gaan weer van start. Er staan weer heel wat markante momenten op de agenda. De

eerste gebeurtenis vindt al na één week plaats, met de start van het nieuwe seizoen zondag 20 september.

Ook de redactie van ons bulletin is aan het staartje van de zomerperiode alweer aan het werk gegaan. Zo kunnen we vanaf de startzondag, 20 september, weer van allerlei informatie worden voorzien.

Wat staat er allemaal op de planning?

Op 2 november is er **Allerzielen Buiten**. Voor de kinderen weer de **Kliederkerk** op 27 september en **Sint Maarten** op 11 november. Op 12 december vindt **Geknipt voor Kerst** plaats. En natuurlijk zijn er de vertrouwde vieringen waar we ieder jaar opnieuw naar uitkijken en naartoe leven, zoals **Allerheiligen** en **Allerzielen** op zondag 1 november, gevolgd door de vieringen rond **Advent** en **Kerst**.

Daarnaast zijn er verschillende bijeenkomsten en activiteiten; ik meld u Biblioloog. Kortom: na de zomerperiode komt De Regenboog weer volop tot leven. Een nieuw seizoen met vertrouwde activiteiten, bijzondere momenten en hopelijk veel gelegenheid om elkaar te ontmoeten in onze geloofsge-meenschap. Na alle omzwervingen voelt dat weer als thuiskomen. Niet alleen vanwege de ontmoeting met elkaar, maar ook omdat we erop mogen vertrouwen dat de Eeuwige ons nabij is. Hij heeft ons laten weten dat zijn naam is: 'Ik Ben' en 'Ik zal er zijn'. Ook in De Regenboog!

Jan Vis

Biblioloog

In dit najaar is er weer een bijbelkring. Mogelijk op een iets andere manier dan we gewend zijn. De bron is de Bijbel, maar de vorm is iets anders. Daarom heeft het houden van een bijbelkring op deze wijze de naam Biblioloog gekregen. Maar wat is dat dan eigenlijk?

Een biblioloog is een kringgesprek. We onderzoeken een Bijbeltekst van binnenuit. Daarbij lezen we vers voor vers en

leven we ons in in de Bijbelse figuren. Er worden vragen aan hen gesteld en we proberen vanuit hun plek in het verhaal antwoord te geven. Hoe meer verschillende mensen deelnemen, hoe rijker het verhaal wordt. Maar je kunt ook gewoon luisteren.

Deze manier van Bijbel lezen is ontwikkeld door de Amerikaanse Jood Peter Pitzele. Je kunt het zien als een moderne vorm van midrasj, de Joodse manier van interpretatie van Bijbelteksten.

De letters van de tekst worden gezien als 'het zwarte vuur', het Woord dat in zwarte inkt geschreven is. In de tussenruimte tussen de letters brandt het 'witte vuur'. Dat zijn bijvoorbeeld de emoties die de tekst oproept, associaties met het eigen leven of andere (Bijbel)teksten.

Omdat de deelnemers verschillend zijn, zullen ze ook verschillende antwoorden geven. Deze veelvoud aan stemmen verdiept het begrip van de Bijbeltekst. Want Bijbeluitleg doe je samen.

Lijkt het u interessant? Geef u dan op en doe mee. Voor deze vorm van gesprek is het mooi als er minimaal zeven deelnemers zijn.

Er zijn twee bijeenkomsten gepland die afzonderlijk van elkaar kunnen worden bezocht:

Maandagavond 19 oktober om 20.00 uur

Woensdagmiddag 4 november om 14.00 uur

De bijeenkomsten vinden plaats in De Regenboog en staan onder leiding van Barbara Heubeck.

Opgeven kan bij Jan Vis, via e-mail: visaard@gmail.com, via WhatsApp of door gewoon even te bellen: 06 385 358 10.

Jan Vis

VASTGOED ONDERHOUD

Willem Baart & Zn.

Al meer dan
50 jaar

www.baartbv.nl • Tel.: 071-5234111

Start cantatevesperseizoen

In de periode oktober 2026 tot en met maart 2027 wordt weer een serie cantatevespers georganiseerd. De vespers beginnen om 17:00 uur. Op 25 oktober 2026 trapt het William Byrd Ensemble onder leiding van Nico van der Meel met medewerking van Collegium Delft het seizoen af in de Marekerk. Zij zullen de Bachcantate BWV 47: "Wer sich selbst erhöhet, der soll erniedrigt werden" uitvoeren. Voorganger is ds. Margreet Klokke.

In de Hooglandse kerk volgt op zondag 22 november 2026 de tweede vesper met Cantate BWV 138 "Warum betrübst du dich, mein Herz". Uitgevoerd door Ars Musica en met ds. Ton Jacobs als voorganger. Op woensdag 31 december 2026 bent u vanaf 17:00 uur van harte welkom om met voorganger ds. Margreet Klokke het jaar muzikaal af te sluiten in de Hooglandse kerk. Soliste Franske van der Wiel zal ons meenemen in solocantate BWV 82 "Ich habe genug". Zij wordt muzikaal begeleid door instrumentaal ensemble Camerata Delft.

Appeltaartconcert op 18 oktober; Vredeskerk, 14.30 uur: Klassieke muziek voor iedereen!

Het BKWL, De Bakkerij en de Stuurgroep Ouderen kondigen met veel plezier het eerste Appeltaartconcert in Leiden aan. De professionele musici van de Stichting Appeltaartconcerten spelen met hart en ziel speciaal voor mensen die om wat voor

reden dan ook niet (meer) naar een concertzaal kunnen gaan. Ook familieleden, burens, vrienden en andere liefhebbers van klassieke muziek zijn van harte welkom bij deze openbare concerten.

U wordt op 18 oktober muzikaal meegenomen door pianiste Lauretta Bloomer, violiste Wiesje Nuiver en altviolist Michiel Holtrop. Zij hebben een prachtig programma voor u samengesteld met als titel 'muziek uit Grootmoederstijd'.

Het concert duurt ongeveer een uur. Daarna is er koffie en thee met appeltaart en kunt u gezellig napraten. Een kaartje kost € 6,00.

De deur opent vanaf 14.00 uur. Online reserveren is aangeraaden via de link: <https://bijzonder-kerkenwerk-leiden.tickable.nl/appeltaartconcert-leiden>. Kaartjes zijn ook beschikbaar aan de deur, bij contant graag gepast betalen.

Graag tot dan! Mede namens Reinier Guijt en Boaz van der Velden,

Jorine de Klerk

Innerlijk pelgrimeren- Lezing Stadsklooster Leiden

Donderdag 24-09

Aanvang 20.00, inloop vanaf 19.30

Oud-katholieke Kerk Leiden

Hoek Zoeterwoudsesingel/ Cronensteijnkade

Franciscus van Sales (1567-1622) was in zijn tijd een veelge raadpleegd geestelijk begeleider. Zijn stijl: mild, realistisch,

stimulerend en altijd vol hoop. In een tijd waarin oorlog, klimaatverandering, en verdeeldheid ons pessimistisch kan maken, is er behoefte aan wijze raadgevers. Wat kunnen we zelf doen? Franciscus gebruikt het beeld van de innerlijke pelgrimsreis. Hij heeft adviezen voor deze reis die ook voor ons van onschatbare waarde zijn.

Sicco Claus (1977) zal ons op deze avond laten kennismaken met deze adviezen. Hij schreef een proefschrift getiteld "Pilgrimage into God: A study of John Main's meditation-oriented spirituality". We zullen een korte tekst van Franciscus lezen, hier wat context bij krijgen, en er met elkaar over uitwisselen. De avond sluiten we af met het zetten wat een paar stappen op onze innerlijke pelgrimage. We zullen dit, geheel in de geest van deze wijze raadgever, dit doen door samen een tijdje in stilte te mediteren in de traditie van John Main (1923-1982).

Judith v.d Berg-Meelis

Gedenken en bedanken

In de week van 31 oktober tot 8 november, de week van Allerzielen (2 nov.), willen we stilstaan bij de geliefden die ons zijn overleden.

We bieden als 'Kerk in de Stad' plaats aan verschillende soorten van ontmoetingen. U hoort daar later meer over.

Daarbij is er ook gelegenheid om in de Hooglandse Kamer in stilte de overledenen te gedenken en te bedanken.

Om de ruimte van de Hooglandse Kamer dan open te kunnen stellen, zoeken we vrijwilligers die bereid zijn daar volgens rooster 2 uur aanwezig te zijn,

De openstelling zal zijn op **zondag 1 november, woensdag 4 november en zaterdag 7 november**. Steeds van 14 - 20 uur.

Aanmelden graag via margaleiden@gmail.com

The poster for 'Appeltaartconcerten' features a green background with a white cursive title at the top. Below the title is a colorful illustration of a woman in a red dress playing a harp, a man in a blue suit playing a cello, and a central vase with a pink flower. Above the vase are a green teacup, a slice of cake, and a red umbrella. A QR code is in the bottom left corner. At the bottom, the text reads: 'KLASSIEKE MUZIEK VOOR IEDEREEN!' and 'www.appeltaartconcerten.nl'. The event details are listed below the poster: 'Zondag 18 oktober', '14.30 uur in de Vredeskerk', 'Van Vollenhovenkade 24, Leiden', 'Entree: 6 euro', and 'Mooie muziek met koffie en appeltaart'.

KLASSIEKE MUZIEK VOOR IEDEREEN!
www.appeltaartconcerten.nl

Zondag 18 oktober
14.30 uur in de Vredeskerk
Van Vollenhovenkade 24, Leiden
Entree: 6 euro
Mooie muziek met koffie en appeltaart

Laat het labirint zijn werk doen!

"De huidige verslaafde samenleving is een samenleving zonder aandacht. God is aandacht zonder afleiding. Waren we niet afgeleid, dan waren we bij God" (citaat uit: Spreken over God van Byung-Chul Han).

Dit is een oproep tot verstillig. Het lopen van een labirint kan je daarbij helpen. Het is een meditatieve vorm waarbij je niet stil zit, maar loopt. De kracht van een labirint is dat je over een pad geleid wordt. Die weg vereist aandacht omdat je allerlei wendingen maakt. Die wendingen zijn in je lichaam voelbaar, en stimuleren de communicatie tussen linker en rechter hersenhelft. Uiteindelijk kom je in het middelpunt, waar je omkeert om de weg terug te aanvaarden. De heenweg is bedoeld om alles wat je bezig houdt los te laten, in het middelpunt is ruimte voor de nieuwe gedachten, die ontstaan omdat je alle afleiding hebt losgelaten.

Die gedachten leiden tot omkeer. Op de terugweg, op weg naar je dagelijkse leven, is er ruimte om de nieuwe gedachten een plek te geven in je leven.

Eens in de twee maanden organiseren we een Labirint avond in één van de Leidse kerken. We bieden daarbij altijd een thema aan, b.v. een reisverhaal uit de bijbel. Maar ook zonder dat thema doet het labirint zijn werk! Het helpt je te verstillen, het helpt je aan nieuwe gedachten die goed voor je zijn.

Het Labirint is een activiteit die, 9 jaar geleden, ontstaan is uit het Vitaliteitsfonds. We constateren dat er een groeiende belangstelling is van mensen binnen en buiten de PGL. Als je het een keer wilt proberen, ben je van harte welkom op één van onze avonden:

Dinsdag 13 oktober in de Hooglandsekerk,

Dinsdag 8 december in de Vredeskerk.

Aanvangstijd is altijd 20:00 uur.

Voor meer informatie kan gemaild worden met labirint.pgl@gmail.com

Marius van der Heul

Leeskring: openbaring en apocalyps

Dit najaar vindt er in de Waalse Kerk een Nederlandstalige leesgroep plaats rond het thema 'apocalyps'. Onder leiding van prof. dr. Jürgen Zangenberg, ds. Dieuwertje Zantigh en drs. Hubert Mooiman zullen we op 29 september, 13 oktober,

27 oktober en 10 november om 17.15 uur op Breestraat 64 bijeenkomen om bijbelse en niet-bijbelse teksten rond dit thema te bespreken. We zullen het onder meer hebben over apocalypiek in de evangeliën en natuurlijk over het boek openbaringen, maar ook over de apocalypiek van het Jodendom van de Tweede Tempel en de Henoch-literatuur. De sessies zijn onafhankelijk van elkaar bij te wonen, maar het bijwonen van de gehele reeks heeft natuurlijk een inhoudelijke meerwaarde. Iedereen is van harte welkom; voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met Hubert Mooiman, via h.a.c.mooiman@hum.leidenuniv.nl.

Erik van Bruggen 45 jaar organist

Op zondag 27 september viert Erik van Bruggen zijn 45-jarig jubileum als organist van de Waalse Kerk! Dit heuglijke feit wordt gevierd met een feestelijke middagdienst in Waalse stijl, met medewerking van een aantal collega-organisten van Erik en de Waalse Cantorij. Vanaf 16.00 uur zijn de kerkdeuren van Breestraat 62 geopend, om 16.30 uur begint de muzikale dienst. Na afloop van de dienst vindt er een kleine receptie plaats. U bent van harte uitgenodigd, maar zou u zich wel willen aanmelden via het mailadres eglisewallonne.leyde@gmail.com?

BLIJ FBEW OGEN

Het aanhoudende oorlogsnieuws kan overweldigend zijn. Toch is je afsluiten niet de oplossing. ZOA moedigt je aan: blij bewogen en verlies nooit het vermogen om geraakt te worden. Want wat jij doet, maakt echt een verschil.

Laat je inspireren op zoa.nl

ZOA

CONNECT LEIDEN

Voor alle jongeren vanaf 12 jaar

27 sep. Startactiviteit

25 okt. Bowlen

13 nov. Lasergamen

13 dec. Kerstactiviteit

KOM JE OOK?

Meld je aan!

Colofon

Leids Kerkblad

Is een uitgave van de
Protestantse Kerk Leiden
Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden
T: 071-5764145

E: redactie@protestantsegemeenteleiden.nl

De PKL en de Diaconie PKL zijn
aangemerkt als Algemeen Nut
Beogende Instellingen.
Uitgebreide informatie
op de website:

www.protestantsekerkleiden.nl/anbi

Redactie

Marjolein Kruiden, redactie/communicatie
Bas van Emmerik, eindredactie
Gerard Daalhuisen, hoofdredacteur
Ronald Hartsuiker, algemeen

Het volgende nummer

verschijnt op 26 november. De kopij moet uiterlijk op
maandag 9 november om 12.00 uur zijn
ingeleverd.

Collectiebonnen

www.protestantsekerkleiden.nl/collecte

E: info@kerkelijkbureauleiden.nl

Advertentieredactie

info@kerkelijkbureauleiden.nl

Vormgeving

Chris Driessen Desktopping - cdtp@ziggo.nl

Druk

De Bink - Leiden

Wijkgemeente Zuid West - De Pelgrim

Predikant: ds. Mirjam Buitenwerf, 06-40425789

E: buitenwerf.pglzw@gmail.com

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440

E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Scriba: Trieneke van Berkum

E: scriba-pgleidenzuidwest@hotmail.com

Info: <https://leidenzuidwest.protestantsekerk.net>

Kerkelijk centrum: De Verdieping

Stevensbloem 269, 2331 JD

De Verbinding - Vredeskerk

Predikant: ds. Mirjam Buitenwerf, 06-40425789

E: buitenwerf@deverbinding.nl

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440

E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Scriba: Lodewijk de Jonge

E: scriba@deverbindingleiden.nl

Info: www.deverbindingleiden.nl

Wijkcentrum De Wijkplaats:

Topaaslaan 23, 2332 JC, 071-7851276

Marekerkgemeente - Marekerk

Predikant: ds. Ton Jacobs, 071-8870207

E: dstjacobs@gmail.com

Scriba: E: marekerk@gmail.com

Info: www.marekerk.nl

Wijkgemeente Hooglandse Kerk - Hooglandse Kerk

Predikant: ds. Margreet Klokke, 06-4828505

E: klokke@hooglandsekerk.nl

Scriba: Rutger van Soeren

E: scriba@hooglandsekerk.nl

Info: www.hooglandsekerk.nl

Merenwijk - De Regenboog

Scriba: Anja Rijken

E: scriba-wkr@kcregenboog.nl

Info: www.deregenboogmerenwijk.nl

Diaconie - De Bakkerij

Coördinator: ds. Judith van den Berg-Meelis

E: info@debakkerijleiden.nl

Info: www.debakkerijleiden.nl

Ekklesia Leiden

Pastor: ds. Owe Boersma, 06-30559980

E: o.boersma@ekkesialeiden.nl

Secretariaat: Rapenburg 100, 2311 GA Leiden

E: info@ekkesialeiden.nl

Info: www.ekkesialeiden.nl

Jong-Pg

E: jong@pg-leiden.nl

Ouderenpastoraat Pg

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440

E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Algemene Kerkenraad en

College van Kerkrentmeesters

Secretariaat: Van Vollenhovenkade 22

2313 GG Leiden